

A hónap kalandja

Író az indiánok földjén

Borbáth Péter: Két nap az Ixil-háromszögben

A Guatemala észak-nyugati oldalán meghúzóó Ixil-háromszögbe busszal érkeztünk, másképp nem is nagyon lehet ide feljutni tömegközlekedés ez a szó legszorosabb értelmében.

Ebben az országban nincs olyan, hogy egy busz tele van, mindig akad még egy hely, ahová préselődni lehet.

A nebaji út során a tizenkét fős kisbuszban már huszonhárman rakódtunk egymásra, még egy kolibrinek sem lett volna esélye arra, hogy bepréselje magát a rommá pakolt jármű belterébe.

Erősen csodálkoztam, mikor mégis megálltunk egy út mentén stoppoló testes indiánasszonynak. A jegyszedő-mindenes le-mászott a kisbusz tetejéről, felmérte a beltéri viszonyokat, majd gondolkodás nélkül mutatott combom és az előttem lévő hát-támla képezte apró mederre, az asszony pedig egyszerűen rám ült, az Erosz leghalványabb jele vagy lehetősége nélkül, így történt, hogy egy ixil asszony székeként utaztam jó háromnegyed órán át.

Nebaj az Ixil-háromszög legnagyobb városa, körben magasodó hegyek, turista alig akad erre, az ixil indiánok szemérme-sebbek, visszahúzódóbbak, mint a turiz-mushoz szokott (vagy abból élő) felföldi emberek, a gyerekek népviseletben rosz-szalkodnak a főtéren. A 36 éven át (1960-

1996) tartó guatemalai polgárháború ezt a területet érintette a legintenzívebben. A polgárháború után pár évvel a hegyekben évtizedeken át ellenálló veteránok alapítottak egy túraszervező, túravezető köz-pontot.

Egész napos túrára indulunk Cocop falu felé, vezetőnk Nicholas, 60-70 éves lehet, felnyírt haja, vállán sátoranyagból varrott táská, sok-sok funkcióval, színes tartóban 30 centis machete. Keveset beszél, nehe-zen is értem, maga elé mondja, nem emeli fel a fejét, csak pár mondat után. Hosz-szabban tartja rajtam a tekintetét, nem bí-rom tartani, kevés a kérdésem, próbálom a csöndjét. Néhol favágók machetével, lo-vak két oldalt megpakolva fával, folyama-tosan emelkedünk, pár szó az erdőről, a fákról. Kérdez, hogy nálunk milyen fák vannak, milyen az idő, teljesen szokványos kérdések, mégis folyton súlyt akarok adni a válaszoknak, teljes sikertelenséggel, nem adja fel, nem adom fel.

Egész nap eszegeti a gyümölcsfagyit, ba-nánt, dobozos üdítőt, a faluból lefelé ereszkedve megnyitja az egyik táskare-keszt, fakérget szedeget, lassan, nyugod-tan. Segítünk neki, keressük a száraz fakér-geket, lejjebb kialakul egy kisebb hadszín-

tér, néhány kecskét kerget 4-5 kutya, a gazdák machetével, kövekkel kergetik a kutyákat, elül a csatazaj, Nicholas batyuját lassan megtöltjük fakéreggel, fadarabokat talál még, mutatja elégedetten, ezek igen jók.

Nicholas 6 órán keresztül jó ha 15 mondatot szolt a tájról, magáról fél mondat elég volt. Rátérünk egy tágasabb ösvényre, ez itt a fő út, jelen időben mondja, a háború alatt itt jártunk át, de ez volt a régi főút évszázadokon át.

Megáll ott egy falunál, El Paraíso a neve, felsorol öt falut, mutatja, merre vannak, ezt az öt falut irtották ki 1983-ban. Ennyi információ elég lesz talán – néz rám hosszan. Elég lesz. Szinte szó nélkül kell végigjárni a tájat, szó nélkül végigülni az ebédet ott a döngölt padlójú ixilházban, és elég két mondat az egész napos túra végén, hogy megértés közeli állapotba kerüljek. (Ez a cikk nem jöhetett volna létre, ha nincs az Eupolisz.)

Varga Krisztián mini képregénye

Fotó: Borbáth Péter

Ranschburg Jenő
A világ megismerése óvodáskorban

A könyv a 3-6 éves gyermekek gondolkodásának, világképének fejlődését ábrázolja, bemutatva, hogyan bontakozik ki az óvodáskorú gyermek személyisége. Szó van az „én” megnyilvánulási formáiról attól a pillanattól kezdve, hogy a gyermek a tükörben felismeri és megnevezi önmagát.
Az élet dolgai sorozat
 Fűzve, 192 oldal, 1780 Ft

A Saxum Kiadó ajánlata

1134 Budapest, Szabolcs u. 4. ■ Tel.: 237-0659

Anne és Helmut Rüger
Bonsai mindentudó

Hogyan neveljük egészséges bonsait? A szerzők ehhez a témához gyűjtötték össze a leggyakrabban előforduló kérdéseket és a gyors, lényegre törő, pontosan megfogalmazott válaszokat.
 Fűzve, 128 oldal, 2980 Ft

Andreas Vietmeier–Mariann Klug
Növényvédelmi mindentudó

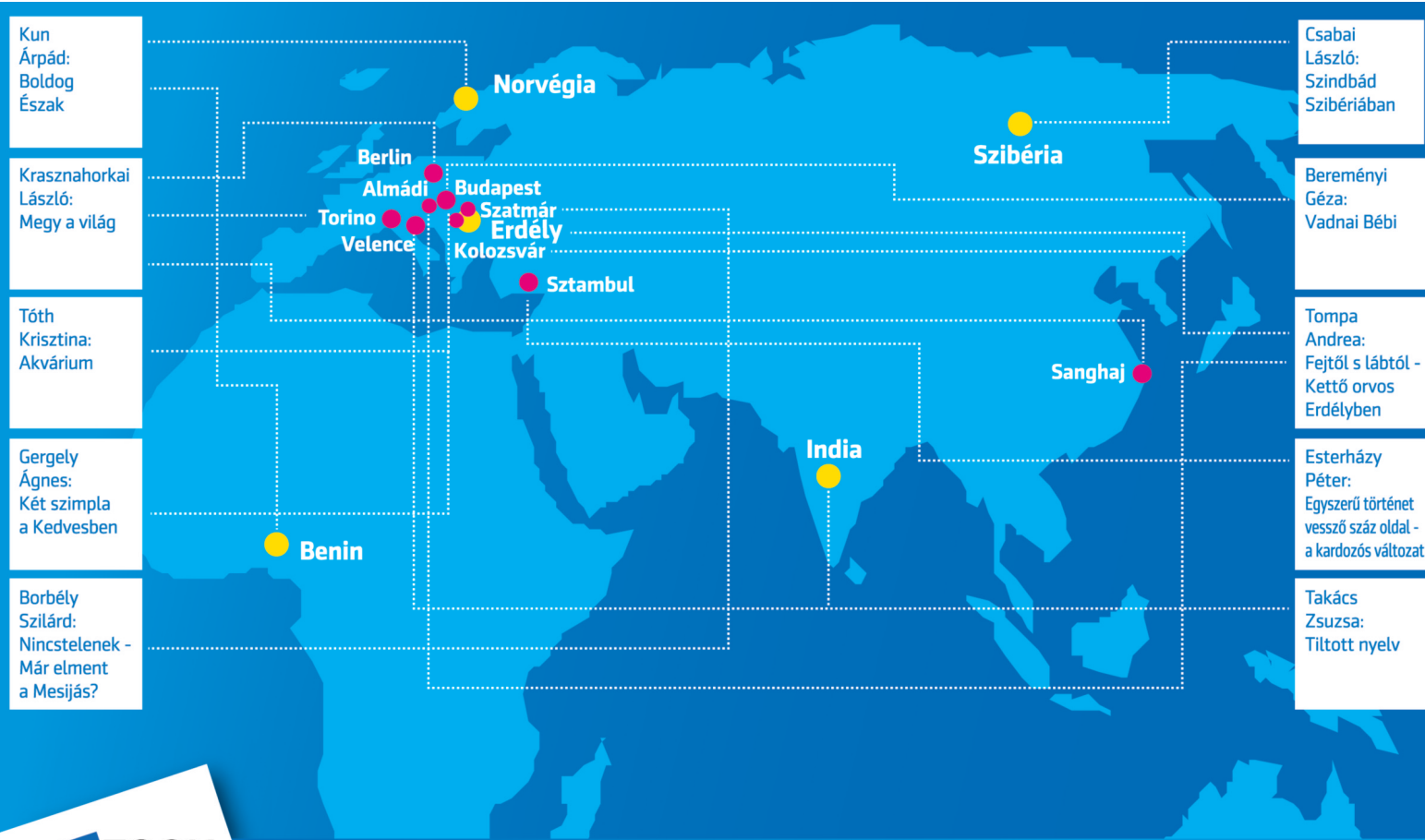
Mitől betegszenek meg a növények? Hogyan előzhetjük a növények károsodását? A szerzők a növényvédelem témájához gyűjtötték össze a leggyakrabban előforduló kérdéseket és a gyors, lényegre törő, pontosan megfogalmazott válaszokat.
 Fűzve, 128 oldal, 2980 Ft

Tóth Erika Katalin
Ez a beszéd!

A szerző ortologopédus, a beszédhibák tüneteivel, javításukkal foglalkozik. A kisgyerekek torz beszédjelenésére a védőnőknek és a szülőknek is fel kell figyelniük, ha a gyerek nem tud tökéletesen artikulálni, selypít vagy raccsol. A könyv kitér a felnőttkori beszédzavarokra és javításukra is.
Az élet dolgai sorozat
 Fűzve, 192 oldal, 1480 Ft

www.saxumkiado.hu ■ sziget.saxum@gmail.com

Az egész világot átszövő történetek az esélyes művekben –
 összeállt a 2014-es Aegon Művészeti Díjra esélyes könyvek listája

www.aegondij.hu
www.facebook.com/aegondij